

HOSPITAVERRUUR

Voorbeelden: Kamers met Aandacht, Onder de Pannen, de Rustplek

TYPE

- BEWEZEN OPLOSSING
- EXPERIMENTEER-KLAAR
- LOKALE OPLOSSING

SOORT OPLOSSING

- TIJDELIJKE WOONPLEK
- PERMANENTE WOONPLEK
- FINANCIËLE BESTAANSZEKERHEID
- BESTAANSZEKERHEID
- ANDERS

HOE WERKT HET?

In vergelijking met het buitenland hebben we in Nederland veel vierkante meters woonoppervlak per persoon. Een oplossing voor dak- en thuisloosheid is om de **beschikbare woonoppervlakte beter te verdelen**. Dit kan bijvoorbeeld door tijdelijke kamerverhuur door particulieren (hospitaverhuur). Varianten hiervan zijn bijvoorbeeld Kamers met Aandacht en Onder de Pannen.

Kamers met Aandacht helpt kwetsbare jongeren op weg naar zelfstandigheid. Zij matchen particulieren die een kamer willen verhuren aan jongeren die op eigen benen willen staan, maar nog niet geheel zelfstandig kunnen wonen. Een kamer mét aandacht! De jongere blijft één of twee jaar op die plek wonen.

Ook **Onder de Pannen** maakt hospitaverhuur mogelijk, voor dak- of thuisloze mensen die een woonplek zoeken, bijvoorbeeld na een scheiding.

VOOR WIE?

Jongeren tussen ±17 en 23 jaar die uit de **jeugdzorg** komen en een woonplek zoeken (Kamers met Aandacht), mensen die dak- of thuisloos zijn (Onder de Pannen)

UNIQUE SELLING POINTS

- **Snel** uitvoerbaar: (ver)bouwen is niet nodig
- Optimaal gebruik van **beschikbare** woonruimte
- Bestaande organisaties hebben hier al **expertise** over opgedaan en kunnen worden ingekocht.

GOED VOORBEELD

Kamers met Aandacht is actief in 48 gemeenten in de provincies Noord-Holland, Zuid-Holland, Utrecht, Groningen en Overijssel. Onder de Pannen werkt in 9 gemeenten, waaronder Amsterdam, Utrecht, Haarlem en Zwolle. Ze werken nu toe naar een landelijk netwerk.

TINY HOUSE BIJ PARTICULIEREN

Voorbeelden: Tuinkamers met Aandacht (Kamers met Aandacht), WerkSaam Westfriesland,

TYPE

- BEWEZEN OPLOSSING
- EXPERIMENTEER-KLAAR
- LOKALE OPLOSSING

SOORT OPLOSSING

- TIJDELIJKE WOONPLEK
- PERMANENTE WOONPLEK
- FINANCIËLE BESTAANSZEKERHEID
- BESTAANSZEKERHEID
- ANDERS

HOE WERKT HET?

Een vergunningsvrij tiny house in de **tuin van een particulier**. Kamers met Aandacht matcht particulieren met ruimte in hun tuin aan een jongere die op eigen benen wil staan, maar nog niet helemaal zelfstandig kan wonen. Voor hen wordt een verplaatsbare woonunit in de tuin geplaatst.

De jongere betaalt gewoon (een lage) huur. Huiseigenaren waar de woonunit geplaatst wordt, ontvangen een kleine vergoeding voor hun ruimte en aandacht. Daarnaast ontvangen zij een vergoeding voor water en elektra. De rest van de huursom wordt gereserveerd voor het afbetalen, onderhoud en (ver)plaatsen van de woonunit. Net als bij een 'gewone' Kamer met Aandacht biedt de verhuurder **informele steun** aan de jongeren.

VOOR WIE?

Mensen zonder woonplek. Tuinkamers met Aandacht richt zich op jongeren tussen ±17 en 23 jaar die uit de jeugdzorg komen en een woonplek zoeken.

UNIQUE SELLING POINTS

- De gemeente koopt Kamers met Aandacht in voor €6.000 - €50.000 per jaar (afhankelijk van omvang) en bemiddelt tussen 1-8 kamers per jaar
- De aanschaf van de tiny houses kan met hulp van sponsoren, met terugwerkende kracht uit de huuropbrengst en/of uit gemeentebudget
- Er is geen nieuwbouw nodig, tijdelijke woonunits zijn voldoende

GOED VOORBEELD

Gemeente Vijfheerenlanden, Utrecht en Lopik. In de gemeente Vijfheerenlanden is hiervoor de mantelzorgregeling opgerecht, zodat de tiny houses vergunningsvrij kunnen worden geplaatst.

BASISINKOMEN

Voorbeelden: Bouwdepot (basisinkomen voor jongeren), Collectief Kapitaal

TYPE

- BEWEZEN OPLOSSING
- EXPERIMENTEER-KLAAR
- LOKALE OPLOSSING

SOORT OPLOSSING

- TIJDELIJKE WOONPLEK
- PERMANENTE WOONPLEK
- FINANCIËLE BESTAANSZEKERHEID
- BESTAANSZEKERHEID
- ANDERS

HOE WERKT HET?

Financiële bestaanszekerheid is ontzettend belangrijk om een huis te krijgen en te houden. Maar lang niet iedereen heeft een stabiel, eigen inkomen. Het basisinkomen biedt **financiële bestaanszekerheid**. Iemand ontvangt een jaar lang zo'n €1.000 per maand, zonder tegenprestatie. Een stabiel maandelijks inkomen biedt diegene (financiële) rust en de mogelijkheid om aan persoonlijke doelen te werken. Zonder stress werken aan je toekomst.

Het basisinkomen wordt bij het **Bouwdepot** gefinancierd door de gemeente. Bij **Collectief Kapitaal** wordt dit opgebracht door donateurs.

VOOR WIE?

Mensen in bestaansonzekerheid. Bouwdepot richt zich op jongeren tussen 18 en 21 jaar.

UNIQUE SELLING POINTS

Een basisinkomen kost €14.000 per persoon per jaar (schenking + uitvoeringskosten). Dit valt in het niet bij de hoge maatschappelijke kosten van dakloosheid. De maatschappelijke opvang alleen al kost zo'n €150 per etmaal per persoon, oftewel €55.000 per jaar.

GOED VOORBEELD

Gemeente Eindhoven heeft na een succesvolle pilot met dertig jongeren het Bouwdepot beschikbaar gesteld voor een grotere groep. Het blijkt dat de jongeren weer in staat zijn stappen te zetten naar hun eigen perspectief, waardoor dak- en thuisloosheid voorkomen wordt.

HOUSING FIRST

Voorbeelden: Housing First-aanpak Den Bosch, Amsterdam en Utrecht 'Eerst een thuis'

TYPE

- BEWEZEN OPLOSSING
- EXPERIMENTEER-KLAAR
- LOKALE OPLOSSING

SOORT OPLOSSING

- TIJDELIJKE WOONPLEK
- PERMANENTE WOONPLEK
- FINANCIËLE BESTAANSZEKERHEID
- BESTAANSZEKERHEID
- ANDERS

HOE WERKT HET?

Housing First biedt dakloze mensen een huis. Zo krijgt iemand **direct en zonder voorwaarden** een zelfstandig, permanent huurcontract op eigen naam. Daarmee krijgt iemand zo snel mogelijk de basis op orde en ontstaat er ruimte om aan de toekomst te werken. Housing First-begeleiding wordt uitgevoerd door een zorgorganisatie. Een of meer woningcorporatie(s) verhuren de woningen. De gemeente voorziet waar nodig in (financiële) bestaanszekerheid.

Er zijn twee varianten van Housing First: Het Housing First-model is ontwikkeld voor de groep dakloze mensen met meervoudige problematiek (oorsprong Amerika). De Housing First-systeemaanpak (Wonen Eerst) is voor alle (dreigend) dak- en thuisloze mensen (oorsprong Finland). Zowel voor de model- als de systeemaanpak zijn 'huisvesting is een mensenrecht' en 'passende zorg en ondersteuning' de basis.

VOOR WIE?

Iedereen die (dreigend) dak- of thuisloos is.

UNIQUE SELLING POINTS

- Housing First is bewezen effectief en deelnemers beoordelen het gemiddeld met een 8,7
- De Housing First-principes zijn de leidraad van het Actieplan Dakloosheid. 'Wonen Eerst' is een van de zes actielijnen
- Mensen in een Housing First-traject krijgen ambulante begeleiding, dit wordt gefinancierd door de gemeente, zorgverzekeraar en/of ministerie van J&V

GOED VOORBEELD

Er zijn ongeveer vijftig 'Housing First-praktijken' verspreid door het land (modelaanpak). Steeds meer steden kiezen hiernaast voor een Housing First-systeemaanpak ('Wonen Eerst') om de gehele aanpak dakloosheid vorm te geven. Mooie voorbeelden hiervan zijn Den Bosch, Amsterdam en Utrecht 'Eerst een Thuis'.

SCHULDENVRIJ VOORUIT

Voorbeelden: ONSbank (Amsterdam), Uit het Krijt (Amsterdam), Housing First Jongeren Den Haag

TYPE

- BEWEZEN OPLOSSING
- EXPERIMENTEER-KLAAR
- LOKALE OPLOSSING

SOORT OPLOSSING

- TIJDELIJKE WOONPLEK
- PERMANENTE WOONPLEK
- FINANCIËLE BESTAANSZEKERHEID
- BESTAANSZEKERHEID
- ANDERS

HOE WERKT HET?

Mensen die na een periode van dak- of thuisloosheid een huis vinden, hebben vaak te maken met schulden. Dit leidt na het betrekken van een woning regelmatig tot (meer) problemen, omdat je met een woning ook weer vindbaar bent voor schuldeisers. Er is gelukkig een aantal oplossingen om schuldenvrij te worden, zoals het Jongerenperspectieffonds (JPF). Alleen dit is niet voor iedereen geschikt – bijvoorbeeld omdat niet iedereen (nu) een tegenprestatie kan leveren. ‘Schuldenvrij vooruit’ zorgt dat **ook mensen die niet binnen al bestaande aanpakken vallen**, zonder schulden verder kunnen. Zo raakt iemand die voormalig dakloos was niet meteen van de regen in de drup. En heeft iemand ook echt **bestaanszekerheid**: zowel door het dak boven het hoofd als in financiële zin.

VOOR WIE?

Jongeren die na dak- en thuisloosheid net weer een huis hebben en/of voor wie reguliere schuldhulp niet geschikt is.

UNIQUE SELLING POINTS

- Per persoon is gemiddeld ongeveer €10.000 nodig voor het afkopen van schulden
- Schulden zorgen voor veel stress en hoge zorgkosten. Door schulden af te kopen, verminderen de stress én de zorgkosten

GOED VOORBEELD

Housing First Jongeren Den Haag koopt schulden af in overleg met jongeren die net een huis hebben, maar die buiten de doelgroep van het Jongerenperspectieffonds vallen. Zij maken tegelijk afspraken waarmee de jongere toekomstige schulden voorkomt.

WOONPLEKKEN REALISEREN IN BESTAAND VASTGOED

Voorbeeld: Stichting Bedrijf en Samenleving Haarlem

TYPE

- BEWEZEN OPLOSSING
- EXPERIMENTEER-KLAAR
- LOKALE OPLOSSING

SOORT OPLOSSING

- TIJDELIJKE WOONPLEK
- PERMANENTE WOONPLEK
- FINANCIËLE BESTAANSZEKERHEID
- BESTAANSZEKERHEID
- ANDERS

HOE WERKT HET?

Dakloosheid los je op met een woning. Daarvoor zijn woningen nodig. Die kun je bouwen, maar er is ook veel **bestaand vastgoed dat geschikt gemaakt kan worden** voor bewoning. Bijvoorbeeld (delen van) kantoorgebouwen. Zo ontwikkelt **Stichting Bedrijf en Samenleving** uit Haarlem met hulp van particulieren en zakelijke donateurs woonplekken in zulk vastgoed. En zorgen zij ervoor dat corporatiewoningen worden **omgebouwd** tot meerdere woonunits.

VOOR WIE?

Voor iedereen die dak- en thuisloos is.

UNIQUE SELLING POINTS

- Bestaanszekerheid voorop: pas met een eigen woonplek kan iemand aan zijn toekomst werken
- Het verbouwen van kantoor naar woonplek kan met hulp van donateurs of met overheidsfinanciering
- Geen nieuw vastgoed nodig, slechts ombouwen van bestaande (woon)ruimte

GOED VOORBEELD

Bedrijf en Samenleving is in Haarlem bezig om een tweede pand voor bewoning beschikbaar te maken.

Als gemeente is een dergelijk project ook zelf gemakkelijk op te zetten in samenwerking met lokale ondernemers.

WONINGDELEN

Voorbeelden: Wooncompagnie, Wijkteams Arnhem en Volkshuisvesting Arnhem

TYPE

- BEWEZEN OPLOSSING
- EXPERIMENTEER-KLAAR
- LOKALE OPLOSSING

SOORT OPLOSSING

- TIJDELIJKE WOONPLEK
- PERMANENTE WOONPLEK
- FINANCIËLE BESTAANSZEKERHEID
- BESTAANSZEKERHEID
- ANDERS

HOE WERKT HET?

In vergelijking met het buitenland hebben we in Nederland veel vierkante meters woonoppervlak per persoon. Een oplossing voor dak- en thuisloosheid is om de beschikbare **woonoppervlakte beter verdelen**. Dat kan bijvoorbeeld door grote eengezinswoningen te **delen** of **splitsen**, zodat er twee huishoudens kunnen wonen. Dit biedt inwoners meer kans op een woonplek. En het zorgt dat woonoppervlakte efficiënt wordt benut.

VOOR WIE?

Iedereen die een woonplek of kamer zoekt.

UNIQUE SELLING POINTS

- Er zijn verschillende constructies mogelijk: bijvoorbeeld hoofdhuurder/onderhuurder (hospitaconstructie) of de verhuurder verhuurt losse kamers als onzelfstandige woonruimte (studentenhuisc constructie).
- [Platform31](#) biedt veel informatie en voor- en nadelen van verschillende vormen van woningdelen
- Geen nieuw vastgoed nodig i.v.m. efficiënter gebruik bestaande (woon)ruimte

GOED VOORBEELD

Woningcorporatie Wooncompagnie splitst eengezinswoningen tot twee kleinere woningen.

Wijkteams Arnhem en Volkshuisvesting Arnhem hebben naar aanleiding van een doorbraakplan twee jonge moeders via een hoofdhuurder/onderhuurderconstructie geplaatst in één eengezinswoning.

VIERWEKENZOEKTERMIJN AFSCHAFFEN

Voorbeeld: Gemeente Utrecht

TYPE

- BEWEZEN OPLOSSING
- EXPERIMENTEER-KLAAR
- LOKALE OPLOSSING

SOORT OPLOSSING

- TIJDELIJKE WOONPLEK
- PERMANENTE WOONPLEK
- FINANCIËLE BESTAANSZEKERHEID
- BESTAANSZEKERHEID
- ANDERS

HOE WERKT HET?

Vanuit de Participatiewet moeten jongeren eerst vier weken zelf zoeken naar werk, voordat hun aanvraag voor een bijstandsuitkering in behandeling wordt genomen. De gemeente Utrecht wijkt af van deze eis om te voorkomen dat kwetsbare jongeren onnodig diep in de schulden komen of buiten beeld raken. Jongeren maken hierdoor **direct** aanspraak op een bijstandsuitkering, wanneer ze die aanvragen. Daarnaast kunnen de Utrechtse jongeren (net als volwassenen boven de 27 jaar) tot maximaal 246 euro per maand van de inkomsten uit vrijwilligers- of deeltijdwerk **behouden** naast hun uitkering.

VOOR WIE?

Jongeren onder de 27.

UNIQUE SELLING POINTS

- Jongeren worden niet achtergesteld t.o.v. volwassenen en worden direct geholpen wanneer ze in de financiële nood zitten
- Het eerder toekennen van een bijstandsuitkering voorkomt veel maatschappelijk leed en veel hogere maatschappelijke kosten

GOED VOORBEELD

Gemeente Utrecht past de vierwekenzoektermijn niet meer toe. De uitvoerende teams van de gemeente Utrecht geven aan dat het afschaffen van de zoektermijn een positief effect heeft op jongeren. Het zorgt voor voorkomen van (grotere) schulden bij jongeren, het verlaagt de stress bij jongeren en zorgt voor een duidelijker proces voor het aanvragen van bijstand.

EEN HUIS, EEN NETWERK EN EEN POTJE GELD

Voorbeeld: Project010 Rotterdam

TYPE

- BEWEZEN OPLOSSING
- EXPERIMENTEER-KLAAR
- LOKALE OPLOSSING

SOORT OPLOSSING

- TIJDELIJKE WOONPLEK
- PERMANENTE WOONPLEK
- FINANCIËLE BESTAANSZEKERHEID
- BESTAANSZEKERHEID
- ANDERS

HOE WERKT HET?

Jongeren die dak- en thuisloos zijn, of dat dreigen te worden, ervaren veel **bestaansonzekerheid**. Project010 biedt daarom een combinatie van drie dingen die bestaanszekerheid bieden: een **zelfstandige woning** vanaf de start, een **'warm netwerk'** van begeleiders en een **budget** om snel financiële gaten te kunnen dichten wanneer dat nodig is. Alles om te zorgen voor een snelle 'herstart' en verbetering van de kwaliteit van leven van de betreffende jongere.

VOOR WIE?

(dreigend) dak- of thuisloze jongeren tussen 17 en 23 jaar.

UNIQUE SELLING POINTS

- De combinatie van een woning, een netwerk en een potje geld biedt jongeren zo snel mogelijk bestaanszekerheid
- Vroeg ingrijpen voorkomt problemen later in het leven

GOED VOORBEELD

Project010 in Rotterdam werkt al een paar jaar met deze aanpak. Een evaluatie liet zien dat de snelle beschikbaarheid van een woning zorgt voor rust en een beter welbevinden. Deelnemers waardeerden hun leven gemiddeld met een rapportcijfer 4 vóór Project 010. Dit cijfer stijgt naar een 8 tijdens het traject.

SOCIALE HUURWONING VOOR 17-JARIGEN

Voorbeeld: Woonstap 18- Enschede

TYPE

- BEWEZEN OPLOSSING
- EXPERIMENTEER-KLAAR
- LOKALE OPLOSSING

SOORT OPLOSSING

- TIJDELIJKE WOONPLEK
- PERMANENTE WOONPLEK
- FINANCIËLE BESTAANSZEKERHEID
- BESTAANSZEKERHEID
- ANDERS

HOE WERKT HET?

Sommige jongeren (18-) hebben een onrustige thuissituatie. Zij lopen hierdoor vast. Het ouderlijk huis verlaten lukt niet, omdat ze als minderjarige erg moeilijk een eigen plek vinden. **Woonstap 18-** haalt jongeren uit de onrustige situatie en biedt hen een zelfstandige woonruimte met de juiste begeleiding. De gezamenlijke aanpak van **zorg én wonen** brengt het leven van jongeren van <18 op de rails zodat ze daarna zelfstandig kunnen gaan wonen. In de meeste gevallen stromen ze binnen een jaar door naar een reguliere huisvesting, bijvoorbeeld een kamer.

VOOR WIE?

Jongeren onder achttien jaar die niet meer thuis kunnen wonen.

UNIQUE SELLING POINTS

- Woonstap 18- maakt sociale huurwoningen beschikbaar voor jongeren onder achttien
- Zolang de jongere minderjarig is staat het huis op naam van de zorginstelling
- De jongere betaalt geen huur, omdat hij/zij meestal ook geen inkomen heeft

GOED VOORBEELD

Woonstap 18- is een samenwerking tussen de wijkteams, de woningcorporaties, zorgorganisatie ZaZ Welzijn en gemeente Enschede.

BUREAUCRATIEVRIJ GELD

Voorbeelden: bureaucratievrij geld Kansfonds, doorbraakbudget IPW

TYPE

- BEWEZEN OPLOSSING
- EXPERIMENTEER-KLAAR
- LOKALE OPLOSSING

SOORT OPLOSSING

- TIJDELIJKE WOONPLEK
- PERMANENTE WOONPLEK
- FINANCIËLE BESTAANSZEKERHEID
- BESTAANSZEKERHEID
- ANDERS

HOE WERKT HET?

Bureaucratievrij geld is geld dat je **snel kunt uitgeven aan acute zaken die iemands bestaanszekerheid bedreigen**. Denk aan een huurschuld die afgelost moet worden om een huisuitzetting te voorkomen. Of het betalen van de verzekering van een voertuig om een boete voor onverzekerd rondrijden te voorkomen.

VOOR WIE?

Mensen die bestaansonzekerheid (dreigende) ervaren

UNIQUE SELLING POINTS

- Met uitgaven uit bureaucratievrij geld bespaar je vaak veel hogere maatschappelijke kosten zoals een huisuitzetting en maatschappelijke opvang
- Je kunt snel dingen fixen en kunt zo tijd kopen voor een structurele oplossing

GOED VOORBEELD

Goed voorbeeld Kansfonds stelt bureaucratievrij geld beschikbaar aan de partners van Alle jongeren een thuis. Daarnaast werken ook steeds meer gemeenten in Nederland met bureaucratievrij geld, zoals een 'maatwerkbudget' (o.a. Amsterdam, Enschede en Zaanstad).

DOORBRAAKMETHODE

Voorbeelden: Instituut voor Publieke Waarden, Doorbraakaanpak Nijmegen

TYPE

- BEWEZEN OPLOSSING
- EXPERIMENTEER-KLAAR
- LOKALE OPLOSSING

SOORT OPLOSSING

- TIJDELIJKE WOONPLEK
- PERMANENTE WOONPLEK
- FINANCIËLE BESTAANSZEKERHEID
- BESTAANSZEKERHEID
- ANDERS

HOE WERKT HET?

De Doorbraakmethode helpt vastgelopen huishoudens weer vooruit. Met de methode maak je met de inwoner een **plan** en **onderbouw** je dit. Zo kun je individuele oplossingen realiseren voor woonproblemen, die regulier niet zouden lukken. Dit is niet alleen beter voor de inwoner, het bespaart ook **maatschappelijk geld**.

Bekend is dat mensen met een woonprobleem vaak ook problemen krijgen op andere terreinen, zoals geestelijke gezondheid en financiën. Maar andersom geldt ook: een doorbraak die iemands woonprobleem oplost, **vermindert** die andere problemen ook. Waardoor minder ggz nodig is en minder zorg. Dit bespaart kosten in bijvoorbeeld Wmo, jeugdzorg en ggz.

VOOR WIE?

Inwoners die vastlopen in bestaansonzekerheid.

UNIQUE SELLING POINTS

- Met de Doorbraakmethode realiseer en legitimeer je logische woonoplossingen
- De methode maakt zichtbaar welke kosten je voorkomt als je maatwerk toepast

GOED VOORBEELD

Sociaal Hospitaal Den Haag, '[Integrale aanpak multi-problematiek bespaart 3 miljoen.](#)'

MAATSCHAPPELIJKE OPVANG SLUITEN

Voorbeeld: MO Den Bosch

TYPE

- BEWEZEN OPLOSSING
- EXPERIMENTEER-KLAAR
- LOKALE OPLOSSING

SOORT OPLOSSING

- TIJDELIJKE WOONPLEK
- PERMANENTE WOONPLEK
- FINANCIËLE BESTAANSZEKERHEID
- BESTAANSZEKERHEID
- ANDERS

HOE WERKT HET?

Het klassieke woonladdermodel (straat, opvang, tijdelijke huisvesting, begeleid of beschermd wonen en tot slot zelfstandig wonen) werkt voor niemand. Toch is dat hoe we de hulp voor mensen die dakloos zijn van oudsher inrichten. Als je dakloos bent, kom je terecht in de maatschappelijke opvang. En als je geluk hebt krijg je na lange tijd uiteindelijk een eigen huis. Daar stoppen we mee. De **grootschalige opvang verdwijnt**. Dak- en thuisloze mensen die zich melden bij de gemeente krijgen een **passende plek** – indien nodig worden ze ter overbrugging opgevangen op een kleinschalige 24-uursvoorziening. De maatschappelijke opvang wordt gesloten en waar mogelijk **omgebouwd** tot permanente woonplekken. Dit biedt mensen **bestaanszekerheid** en **bespaart** maatschappelijk geld.

VOOR WIE?

Iedereen die dakloos is.

UNIQUE SELLING POINTS

- Geen tijdelijke opvang, maar meteen een vaste woonplek
- Maatschappelijke opvang wordt omgebouwd tot woonplekken

GOED VOORBEELD

'Wonen eerst' in Den Bosch: alle dak- en thuisloze mensen die zich vanaf dit jaar melden bij de opvang, krijgen binnen een maand een passende plek aangeboden. Tot die tijd worden ze opgevangen op kleinschalige opvangplekken. De zorg en bestaanszekerheid wordt geborgd door de gemeente 's-Hertogenbosch en Maatschappelijke Opvang Den Bosch.

JONGERENREGISSEUR

Voorbeelden: Back-up Utrecht, Jonahuis Arnhem, CJG coach Haarlem, 16+ team Alkmaar, Next Chapter Leiden

TYPE

- BEWEZEN OPLOSSING
- EXPERIMENTEER-KLAAR
- LOKALE OPLOSSING

SOORT OPLOSSING

- TIJDELIJKE WOONPLEK
- PERMANENTE WOONPLEK
- FINANCIËLE BESTAANSZEKERHEID
- BESTAANSZEKERHEID
- ANDERS

HOE WERKT HET?

Jongeren krijgen **één persoon** die naast hen blijft staan **totdat alle zaken op 'de big 5' geregeld zijn** en een jongere stevig staat: wonen, zorg, financiën, zinvolle daginvulling, informeel netwerk/support. De jongerenregisseur is de spin in het web bij de ondersteuning van (dreigend) dakloze jongeren. Vandaag als coach of vertrouwenspersoon, morgen als vertegenwoordiger of persoonlijke advocaat. De jongerenregisseur helpt de jongeren door onoverzichtelijke regelgeving heen en heeft het **mandaat** om daarvan af te wijken, te versnellen of op te schalen waar nodig.

De **klik** tussen jongerenregisseur en jongere is erg belangrijk; samen werken zij altijd vanuit het perspectief van de jongere. Jongeren hebben op die manier niet te maken met veel verschillende loketten maar met één vast persoon die de toegang regelt tot de benodigde ondersteuning.

VOOR WIE?

Jongeren 16-27 (of langer).

UNIQUE SELLING POINTS

- Hoewel elke hulpverlener zal zeggen zo te (willen) werken, blijkt een jongerenregisseur die werkelijk naast de jongere staat en diegene niet los te laten tot een stabiele situatie is ontstaan, zeer succesvol
- Eén jongere, één regisseur, één plan zorgt ervoor dat sneller de basis op orde is en de hulp sneller en efficiënter kan worden ingezet doordat diverse mensen en loketten niet langs elkaar heen werken. Bovendien duren trajecten *in the end* korter

GOED VOORBEELD

Back-Up in Utrecht heeft hele nauwe banden met de gemeente en kan jongeren voor langere tijd intensief ondersteunen.

GOEDE EN VINDBARE INFORMATIE OP ÉÉN PLEK

Voorbeeld: Kwikstart

TYPE

- BEWEZEN OPLOSSING
- EXPERIMENTEER-KLAAR
- LOKALE OPLOSSING

SOORT OPLOSSING

- TIJDELIJKE WOONPLEK
- PERMANENTE WOONPLEK
- FINANCIËLE BESTAANSZEKERHEID
- BESTAANSZEKERHEID
- ANDERS

HOE WERKT HET?

Een betere **informatievoorziening** aan jongeren, zodat zij sneller en effectiever de ondersteuning krijgen die zij nodig hebben. Een goede informatievoorziening kan bovendien helpen problemen en dakloosheid te voorkomen. In **Kwikstart** vind je alle te regelen zaken op een rijtje. Daarnaast kan je veel informatie vinden over jeugdzorg, allerlei vormen van hulp, je gezondheid en allerlei andere praktische tips. Dat kan eenvoudig met behulp van Kwikstart, een app en een website, die informatie op alle levensgebieden voor jongeren beschikbaar maakt. Sinds juni 2021 is er voor gemeenten de gratis mogelijkheid zich op de app aan te sluiten en om hun lokale informatie aan Kwikstart toe te voegen.

VOOR WIE?

Voor jongeren die 18 worden, maar ook voor hun begeleiders en naasten.

UNIQUE SELLING POINTS

- De app is door en voor jongeren zelf tot stand gebracht vanuit de behoefte dat er een plek moet zijn waar alle informatie op 1 plek vindbaar is én leesbaar en begrijpelijke taal
- De informatie helpt niet alleen jongeren, maar ook ouders en professionals
- Alle informatie is getoetst en gevalideerd; het is de enige app waarop daadwerkelijk alle leefgebieden samenkomen.
- Naast algemeen landelijk geldende informatie, kunnen gemeenten zich kosteloos aansluiten bij Kwikstart en hun sociale kaart vullen. Jongeren worden zo handig doorgeleid naar de gemeente waar zij wonen.
- In de app is ook een chatfunctie ingebouwd door een samenwerking met de Kindertelefoon.

GOED VOORBEELD

Veel gemeenten hebben zelf een overzicht van alles wat je moet regelen als je 18 wordt, zoals initiatieven in Almere, Groningen, Amsterdam en Utrecht.

LEEGSTAANDE HOTELKAMERS BENUTTEN

Voorbeeld: De Regenboog Groep

TYPE

- BEWEZEN OPLOSSING
- EXPERIMENTEER-KLAAR
- LOKALE OPLOSSING

SOORT OPLOSSING

- TIJDELIJKE WOONPLEK
- PERMANENTE WOONPLEK
- FINANCIËLE BESTAANSZEKERHEID
- BESTAANSZEKERHEID
- ANDERS

HOE WERKT HET?

Vakantieaccommodaties in Nederland zijn gemiddeld nog niet eens voor de helft gevuld (45 procent, bron: CBS). En dat terwijl ontzettend veel mensen (tijdelijk) een woonplek nodig hebben. Een tijdelijke woonoplossing is dus simpel: mensen die een woonplek zoeken, huren **tegen gereduceerd tarief een hotelkamer**. Dit kan voor bijvoorbeeld een jaar. De inwoner kan zelf de huur betalen, of de gemeente vergoedt dit (deels). Wonen in een hotelkamer is natuurlijk geen permanente oplossing, maar het kan wel de periode overbruggen totdat die permanente oplossing is gevonden. Een stuk betere overbrugging dan een maatschappelijke opvang.

VOOR WIE?

Mensen die snel een woonplek zoeken.

UNIQUE SELLING POINTS

- Met deze oplossing kan leegstand onmiddellijk benut worden
- Er is geen vergunningswijziging of aanpassing van beleid nodig
- Dit is geen optimale woonoplossing, maar het biedt wel ruimte om een optimale (permanente) oplossing te bedenken

GOED VOORBEELD

O.a. De Regenboog Groep brengt economisch dakloze mensen al langer onder in hotelkamers. De gemeente Amsterdam heeft expliciet beleid waarin staat dat er geen maximale huurtijd zit aan het verhuren van hotelkamers en dat inschrijving op een hoteladres ook mogelijk is.

GEMENGD WONEN

Voorbeelden: Living Lab (Utrecht), De Molen (Houten)

TYPE

- BEWEZEN OPLOSSING
- EXPERIMENTEER-KLAAR
- LOKALE OPLOSSING

SOORT OPLOSSING

- TIJDELIJKE WOONPLEK
- PERMANENTE WOONPLEK
- FINANCIËLE BESTAANSZEKERHEID
- BESTAANSZEKERHEID
- ANDERS

HOE WERKT HET?

Gemengd of gespikkeld wonen betekent dat in een gebouw **verschillende groepen mensen gehuisvest zijn**, vaak met een aantal gezamenlijke voorzieningen. Het doel van gemengde woonvormen is om mensen een **zachte landing in de wijk** te geven, waarbij er een gevoel van 'community' gecreëerd wordt. Door gemengd wonen kunnen bewoners elkaar aanvullen en ondersteunen waar nodig. Soms hoeven huurders minder huur te betalen in ruil voor het werk dat ze voor de community verrichten.

VOOR WIE?

Iedereen die een woonplek zoekt.

UNIQUE SELLING POINTS

- De opzet bevordert cohesie tussen bewoners
- Doordat bewoners meer naar elkaar omkijken is minder professionele inzet nodig
- Er is al veel kennis over wat werkt, o.a. door onderzoek van Ontwikkelwerkplaats Gemengd Wonen naar gemengd wonen
- Er zijn subsidieregelingen voor gemengde woonvormen, zoals de regeling 'intergenerationeel wonen' om jongeren te stimuleren te wonen in geclusterde woonvormen waar overwegend ouderen wonen

GOED VOORBEELD

In Utrecht is al veel ervaring opgedaan met gemengd wonen-projecten. Een voorbeeld is het Living Lab in Utrecht, waar wordt geëxperimenteerd met een woongroep waar mensen met en zonder behoefte aan begeleiding samenwonen. Vanuit Living Lab zijn 200 mensen permanent gehuisvest in gemengde woonvormen en in zelfstandige woningen verspreid over de regio. De mensen die daar gehuisvest zijn, zijn deels 'reguliere' huurders, een ander deel ontvangt (indien nodig) passende ondersteuning vanuit een zorgorganisatie.

DOORSTROOM BEVORDEREN

Voorbeeld: Van Groot naar Beter

TYPE

- BEWEZEN OPLOSSING
- EXPERIMENTEER-KLAAR
- LOKALE OPLOSSING

SOORT OPLOSSING

- TIJDELIJKE WOONPLEK
- PERMANENTE WOONPLEK
- FINANCIËLE BESTAANSZEKERHEID
- BESTAANSZEKERHEID
- ANDERS

HOE WERKT HET?

Sommige mensen wonen in een te grote woning. Bijvoorbeeld doordat hun gezinssamenstelling is veranderd. Vaak is het voor hen lastig of financieel ongunstig om te verhuizen naar een kleinere woning. Maar 'doorstroom' is juist wel een oplossing voor mensen die een (grotere) woning zoeken. En dus loont het de moeite om mensen te **stimuleren om te verhuizen naar een passendere woning**. Dit kan bijvoorbeeld door een verhuisvergoeding te bieden en te zorgen dat de huur in een nieuwe huurwoning (tijdelijk) hetzelfde blijft of lager wordt.

VOOR WIE?

Mensen die in een te grote huurwoning wonen.

UNIQUE SELLING POINTS

- Maakt verhuizen toch aantrekkelijk en bevordert zo de doorstroom op de woningmarkt
- Zorgt dat gezinswoningen vrijkomen en er dus per saldo meer mensen een woning hebben

GOED VOORBEELD

In het project Van Groot naar Beter hebben drie woningcorporaties in Tilburg afgelopen half jaar vijftig mensen weten te bewegen om te verhuizen naar een passender woning. De drie corporaties werken daarin samen, huurders kunnen dus ook van woningcorporatie wisselen bij doorstroom.

DOORBRAAKHYPOTHEEK

Voorbeelden: Doorbraakhypothek Schuldenlab070

TYPE

- BEWEZEN OPLOSSING
- EXPERIMENTEER-KLAAR
- LOKALE OPLOSSING

SOORT OPLOSSING

- TIJDELIJKE WOONPLEK
- PERMANENTE WOONPLEK
- FINANCIËLE BESTAANSZEKERHEID
- BESTAANSZEKERHEID
- ANDERS

HOE WERKT HET?

Met een minimuminkomen kun je geen huis kopen, terwijl er huizen zijn die je qua maandlasten wel zou kunnen betalen. Er is alleen geen bank die je er een hypotheek voor geeft. Deze mensen blijven **onnodig (lang) in een sociale huurwoning of woonvoorziening** wonen. Zulke mensen kunnen met de Doorbraakhypothek toch een hypotheek krijgen voor een koophuis. Gemeente en zorgverzekeraars dragen met een klein deel van de bespaarde maatschappelijke kosten bij aan een **garantiefonds**, vergelijkbaar met NHG, mocht iemand toch niet in staat zijn de hypotheeklasten te dragen.

VOOR WIE?

- Mensen met een minimuminkomen die regulier niet voldoende hypotheek kunnen krijgen
- Mensen met een minimuminkomen die onnodig in een woonvoorziening verblijven

UNIQUE SELLING POINTS

- De huishoudens kunnen zelf kiezen hoe en waar ze willen wonen en ze bouwen vermogen op (tegengaan intergenerationele armoede)
- Er komen plekken vrij in de sociale huurwoningen of woonvoorzieningen waar deze huishoudens eerst verbleven

GOED VOORBEELD

Schuldenlab070 van gemeente Den Haag heeft aan vijf huishoudens met een minimuminkomen een hypotheek verstrekt, zodat zij zelf een huis kunnen kopen. De gemeentelijke kredietbank verstrekt de hypotheek.

UITKERING OP €0,01

TYPE

- BEWEZEN OPLOSSING
- EXPERIMENTEER-KLAAR
- LOKALE OPLOSSING

SOORT OPLOSSING

- TIJDELIJKE WOONPLEK
- PERMANENTE WOONPLEK
- FINANCIËLE BESTAANSZEKERHEID
- BESTAANSZEKERHEID
- ANDERS

HOE WERKT HET?

Vanuit de Participatiewet proberen we mensen aan te sporen om (tijdelijk) werk te vinden en zo uit de uitkering te stromen. Voor degene in de uitkering brengt dit echter (ervaren) risico's met zich mee. Wat als het niet lukt met die baan? Dan moet weer een nieuwe bijstandsaanvraag worden gedaan. En hoewel hier vaak een voorschot op kan worden gegeven, voelt het voor de aanvrager toch alsof hij/zij weer (tijdelijk) in financiële onzekerheid zit. Zeker voor jongeren met de vierwekenzoektermijn geldt dit.

Wanneer we echter de uitkering op €0,01 laten staan, ook tijdens de werkzaamheden, hoeft er **bij uitval geen nieuwe bijstandsuitkering te worden aangevraagd** en kan de uitkering direct weer worden opgeplust naar het benodigde niveau – zonder een nieuwe aanvraag.

VOOR WIE?

Mensen met een bijstandsuitkering die wel willen/kunnen werken, maar het financiële risico hierop te groot vinden.

UNIQUE SELLING POINTS

- Hoewel gemeenten vaak regelingen hebben ingericht voor deze groep, is de angst dat het niet lukt – en daarmee de angst voor financiële terugval – groot. Deze oplossing zorgt ervoor dat je mensen altijd kunt **garanderen** dat hun inkomen wordt aangevuld tot het minimumniveau
- Juridisch is het nog niet uitgezocht hoe dit kan, maar... waar een wil is, is een weg!

GOED VOORBEELD

Deze oplossing is nog nergens in de praktijk gebracht. Wil jij ermee aan de slag? Meld je dan bij het IPW, en we denken met je mee over hoe we dit kunnen opzetten.

INDIVIDUEEL RIGHT TO CHALLENGE

TYPE

- BEWEZEN OPLOSSING
- EXPERIMENTEER-KLAAR
- LOKALE OPLOSSING

SOORT OPLOSSING

- TIJDELIJKE WOONPLEK
- PERMANENTE WOONPLEK
- FINANCIËLE BESTAANSZEKERHEID
- BESTAANSZEKERHEID
- ANDERS

HOE WERKT HET?

In de Wmo 2015 staat iets leuks. Het **Right to Challenge**. Dit houdt in dat als een groep bewoners een overheidstaak beter en goedkoper zelf kan uitvoeren, dat die groep dat mag doen. Je kunt dit 'uitdagingsrecht' ook individueel en buiten de Wmo om inzetten. Kort gezegd: als iemand een oplossing heeft die zijn dak- of thuisloosheid beter en/of goedkoper oplost, mag diegene dit onbelemmerd uitvoeren. De wooncrisis vraagt om dit soort maatregelen. Werk jij bij een gemeente die het individuele recht om uit te dagen wil uittesten? Werk je bij een andere organisatie die hierin iets kan betekenen? Ga aan de slag met het Right to Challenge.

VOOR WIE?

-Inwoners die dak- en thuisloos zijn en zelf een oplossing hebben, die nu niet kan/mag worden uitgevoerd.

UNIQUE SELLING POINTS

- Perspectief van de inwoner centraal! Die weet wat voor hem/haar werkt.
- Je kunt vaak veel maatschappelijk geld besparen door de oplossingen van iemand zelf te volgen. Zo zijn de kosten van een woonvoorziening vaak vele malen hoger dan de kosten van woonruimte die iemand via via weet te regelen – maar normaal niet kan betalen.

GOED VOORBEELD

Right to Challenge is overal in het land in opkomst, Zo nodigde de gemeente Rotterdam haar inwoners op Challenges in te dienen.

RECHT OP HUISVESTING VASTLEGGEN

TYPE

- BEWEZEN OPLOSSING
- EXPERIMENTEER-KLAAR
- LOKALE OPLOSSING

SOORT OPLOSSING

- TIJDELIJKE WOONPLEK
- PERMANENTE WOONPLEK
- FINANCIËLE BESTAANSZEKERHEID
- BESTAANSZEKERHEID
- ANDERS

HOE WERKT HET?

Alle wet- en regelgeving rondom het huisvesten van dak- en thuislozen bestaat uit inspanningsverplichtingen. Ze zijn niet afdwingbaar. Wettelijk gezien hebben mensen daarmee geen recht op wonen, zoals ze wel een recht hebben op zorg. Daarom kunnen zij bijvoorbeeld nog steeds uit huis of een instelling worden gezet zonder dat er vervolghuisvesting is. Door het recht op wonen op te nemen in de **gemeentelijke huisvestingsverordening**, verplicht de gemeente zichzelf om alle dak- en thuisloze inwoners in een gemeente aan woonruimte te helpen.

VOOR WIE?

Alle inwoners van je gemeente.

UNIQUE SELLING POINTS

Een tekst in de verordening is natuurlijk niet dé oplossing; er moet nog van alles gebeuren om dat te realiseren. Maar juist omdat een wettelijke basis voor het recht op huisvesting nu ontbreekt, is het een krachtig signaal om door een gemeenteraad te laten vaststellen.

GOED VOORBEELD

Het recht op wonen is nog nergens in een verordening vastgelegd. Wil jij ermee aan de slag? Meld je dan bij het IPW, en we denken met je mee over hoe we dit kunnen opzetten.

BOERENWOONERVEN

TYPE

- BEWEZEN OPLOSSING
- EXPERIMENTEER-KLAAR
- LOKALE OPLOSSING

SOORT OPLOSSING

- TIJDELIJKE WOONPLEK
- PERMANENTE WOONPLEK
- FINANCIËLE BESTAANSZEKERHEID
- BESTAANSZEKERHEID
- ANDERS

HOE WERKT HET?

Vanaf juli 2023 zijn verschillende uitkoopregelingen van kracht voor boerenbedrijven die veel stikstof uitstoten. Hiermee kunnen 'piekbelasters' hun bedrijf verkopen aan de overheid. Bij een van de uitkoopregelingen (de Ivb-plusregeling) is het de bedoeling dat boeren binnen 28 maanden na het tekenen van de uitkoopovereenkomst hun opstallen laten slopen. Tenzij er een **andere bestemming** voor de gebouwen is. De provincie bepaalt wat er met de grond gebeurt. De gemeente gaat over het bestemmingsplan en aanpassingen daarvan. De gemeente kan het erf herbestemmen, waarbij nieuwe woningen op het erf mogen worden gebouwd (ook wel 'rood voor rood' of 'ruimte voor ruimte' genoemd).

Dit biedt een grote kans voor **woningontwikkeling**: in het algemeen en voor specifieke doelgroepen, zoals (dreigend) dak- en thuisloze mensen. Het merendeel van de piekbelastende bedrijven staat in Gelderland (1803 bedrijven). Als een kwart hiervan zich vrijwillig laat uitkopen komen in Gelderland zo'n **450 terreinen deels beschikbaar** om woningen op te ontwikkelen. De gemeenten en provincies kunnen vooruitlopend op deze gebeurtenissen vast plannen maken om **prefab woningen** te ontwikkelen. Zij kunnen hierbij eventueel optrekken met initiatieven als [Erfdelen](#).

VOOR WIE?

- (dreigend) dak- en thuisloze mensen
- Iedereen die een woning zoekt

UNIQUE SELLING POINTS

- Prefab woningen zijn snel te ontwikkelen en plaatsen.
- De gemeente en provincie hebben zelf invloed op gebiedsontwikkeling en kunnen vooruit lopen op het vrijkomen van boerenerven.

GOED VOORBEELD

Erfdelen is een particulier initiatief dat potentiële bewoners van boerenerven koppelt aan elkaar en aan vrijkomende boerenerven.

PLATFORM VOOR SOCIALE VERHUUR

Voorbeelden: Rent for Good

TYPE

- BEWEZEN OPLOSSING
- EXPERIMENTEER-KLAAR
- LOKALE OPLOSSING

SOORT OPLOSSING

- TIJDELIJKE WOONPLEK
- PERMANENTE WOONPLEK
- FINANCIËLE BESTAANSZEKERHEID
- BESTAANSZEKERHEID
- ANDERS

HOE WERKT HET?

Veel mensen die geen passende woning hebben, ervaren **drempels** om te verhuizen. Ze kunnen de verhuiskosten niet opbrengen of de eerste maanden huur. Ze hebben een negatieve huurdersverklaring vanwege eerdere huurachterstand. Of ze moeten – als ze de gemeentegrens oversteken – opnieuw hun uitkering aanvragen en zitten dus weken met **onzekerheid** over hun inkomen.

Het platform **Rent for Good** biedt een oplossing. Op het platform kunnen verhuurders hun huurwoningen verhuren aan 'stabiele huishoudens' met iets extra's. Ze krijgen niet alleen een nieuwe huurder, maar maken ook een sociale impact. Als gezinnen in een betaalbare huurwoning gaan wonen, kunnen de ouders hun kinderen in een stabiele, gezonde situatie grootbrengen. Gemeenten hoeven **geen onnodige kosten** voor de gezinsopvang te maken. Het platform Rent for Good faciliteert de totstandkoming van de huurovereenkomst. Het platform geeft **financiële zekerheid** voor de borg, eerste maand huur en een garantstelling. Daarnaast wordt de voor een huishouden benodigde **ondersteuning** opgezet en/of gecontinueerd. Ook zorgt het platform ervoor dat alle (bureaucratische) administratieve hobbels worden **weggenomen**.

VOOR WIE?

Huishoudens die moeten of willen verhuizen maar die dit niet lukt.

UNIQUE SELLING POINTS

- Huishoudens stromen makkelijker door naar een betere woonplek
- Verhuurders kunnen zonder financieel risico sociale impact maken

GOED VOORBEELD

Rent for Good bestaat nog niet. Wil jij ermee aan de slag? Meld je dan bij het IPW en we denken met je mee over hoe we dit kunnen opzetten.